

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ



МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ”
(для бакалаврів)

МАУП

Київ 2006

Підготовлено кандидатом історичних наук *Л. Д. Чекаленко*

Затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин
(протокол № 2 від 30.09.05)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом



Чекаленко Л. Д. “Міжнародні організації” (для бакалаврів). — К.: МАУП, 2006. — 19 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, навчально-тематичний план, програмний матеріал до вивчення дисципліни “Міжнародні організації”, теми контрольних робіт, питання для самоконтролю, а також список рекомендованої літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП),
2006

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

У сучасних міжнародних відносинах міжнародні організації відіграють суттєву роль як форма співробітництва держав і багатосторонньої дипломатії. Створення міжнародних організацій стало віддзеркаленням і результатом об'єктивної тенденції до інтернаціоналізації багатьох аспектів життя суспільства. Міжнародним організаціям надаються власні компетенції і повноваження. Новий етап в їх розвитку — заснування міжнародних універсальних організацій, передусім Організації Об'єднаних Націй, яка посідає чільне місце. Саме з її діяльністю пов'язано визнання міжнародних міждержавних організацій як суб'єкта міжнародного права.

На сучасному етапі спостерігається зростання міжнародних організацій, подальше розширення їх компетенції і функцій, ускладнення організаційної структури. Взаємозв'язки і співробітництво з-поміж міжнародних організацій доводять про встановлення системи міжнародних відносин.

Розвиток міжнародних організацій спричинив створення спеціального предмета правового регулювання — міжнародні відносини в межах міжнародних організацій, що включають відносини держав — членів і нечленів з міжнародною організацією; відносини між державами — членами і між органами міжнародної організації; відносини з іншими міжнародними організаціями.

Роль міжнародних організацій здебільшого зростає в умовах поглиблення глобалізації, загострення наявних і можливих загроз безпеці людства.

Навчальна дисципліна “Міжнародні організації” є складовою знань системи міжнародних відносин, що надає можливість опанувати широким спектром понять і уявлень про складний процес становлення і розвитку міжнародних структур, поглиблення інтеграційної взаємодії між державами, створення нових міжнародних союзів як цементуюче джерело стабільності і миру.

У процесі вивчення курсу “Міжнародні організації” широко застосовується міжнародно-правова джерельна база; засадничі документи, що регулюють структурні питання і діяльність міжнародних організацій; аналізуються форми взаємодії міждержавних об'єднань; застосовуються поняття міжнародної дипломатичної практики.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
вивчення дисципліни
“МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ”

№ пор.	Назва теми
1	Предмет і завдання курсу. Універсализм і регіоналізм у системі міжнародних відносин
2	Утворення ООН та її роль у забезпеченні миру і стабільності у світі, протистоянні загрози війни, в політичному та економічному співробітництві країн
3	Спеціалізовані установи ООН: їх сутність і завдання
4	Взаємодія держав у сфері освіти, науки і культури
5	Екологічні, економічні загрози людству: шляхи протистояння ВООЗ, ЕКОСОС, МАГАТЕ та ін.
6	Статут ООН: шляхи вдосконалення документа відповідно до сучасних норм міжнародного права і людського існування
7	Регіональні організації Американського, Азійського та Африканського континентів: їх роль у стабільності миру в регіонах
8	Гельсінкський процес. Діяльність організації в сучасних умовах. Система європейської структури безпеки
9	Організація Північноатлантичного договору (НАТО)
10	Інтеграційні проекти Європи: Європейський Союз
11	Європейські організаційні структури біполярної системи (ЦЕІ, ЦЕФТА, Вишеградська група, ОЧЕС, ГУУАМ, євро регіони)
12	Співдружність Незалежних Держав
13	Структурні утворення пострадянського простору
14	Неурядові міжнародні організації

МАУП

ПРОГРАМНИЙ МАТЕРІАЛ
до вивчення дисципліни
“МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ”

Тема 1. Предмет і завдання курсу. Універсалізм і регіоналізм у системі міжнародних відносин

Багатостороння дипломатія в міжнародних структурах. Поняття універсалізму і регіоналізму. Міжнародні теоретичні школи напрямів. Предмет і завдання, понятійний апарат. Міжнародні організації як суб'єкти міжнародного права. Активізація діяльності України в міжнародних організаціях. Класифікація міжнародних організацій.

Міжнародні організації в умовах глобалізації. Загострення на-явних і можливих нових загроз безпеці людства, шляхи запобіган-ня. Поглиблення інтеграційної взаємодії між державами, створення нових міжнародних союзів. Аналіз форм взаємодії міждержавних об'єднань.

Україна в міжнародних організаціях часів незалежності: нові умо-ви і нові завдання

Історіографія проблеми. Огляд джерел і літератури.

Література [5; 6; 9–16; 18]

Тема 2. Утворення ООН та її роль у забезпеченні миру і стабільності у світі, протистоянні загрозам війни, в політичному та економічному співробітництві країн

Конференція в Сан-Франциско. Прийняття Статуту ООН. Струк-тура, цілі й принципи ООН. Членство в ООН. Процедура і правила головування.

Роль ООН у міжнародному розвитку, розв'язанні проблем війни і миру. Боротьба проти міжнародного тероризму. Миротворча діяль-ність. Операції з підтримання миру (ОПМ). Місце ООН у світово-му економічному й соціальному розвитку. ООН і проблема охорони навколишнього середовища. Форум багатосторонньої дипломатії. Основи ефективності діяльності ООН. Міжнародне значення ООН. Проблеми реформування ООН.

Міжнародний суд. Практика притягнення до міжнародної судової відповідальності. Результативність роботи Міжнародного суду. Між-народний трибунал.

Україна — член-засновник ООН. Співробітництво в ООН на сучасному етапі. Програми ООН для України.

Література [1–4; 6–10; 18]

Тема 3. Спеціалізовані установи ООН: їх сутність і завдання

Економічні й політичні передумови виникнення спеціалізованих установ. Загальна характеристика і класифікація спецустанов. Міжнародна організація праці (МОП). Міжнародний валютний фонд (МВФ). Продовольча і сільськогосподарська організація (ФАО). Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ). Міжнародне агентство з атомної енергії (МАГАТЕ), банкові структури тощо.

Роль ЕКОСОП у координації діяльності спецустанов. Проблеми координації. Дорадчий комітет з адміністративних і бюджетних питань. Комітет з програм і координації.

Поглиблення міжнародного економічного співробітництва. Надання допомоги країнам, що розвиваються, в розширенні й модернізації галузей промисловості. Збереження природних ресурсів. Боротьба з хворобами тварин. Розвиток рибних ресурсів. Раціональне використання лісових ресурсів.

Міжнародний банк реконструкції і розвитку (МБРР), Міжнародна фінансова корпорація (МФК) і Міжнародна асоціація розвитку (МАР). Принципи й умови надання кредитів найбільшій країнам. Сприяння міжнародному співробітництву з міжнародних валютних питань.

ПРООН та її діяльність. Україна і МВФ.

Література [20–22; 30; 36]

Тема 4. Взаємодія держав у сфері освіти, науки і культури

Міжнародне право про інтелектуальну власність. Міжнародні організації співробітництва в гуманітарній сфері. Спеціалізована установа ООН — ЮНЕСКО: мета створення і завдання. Форми і методи діяльності ЮНЕСКО. Боротьба з неписьменністю. Поширення знань. Захист культурних історичних надбань. Розвиток руху побратимства. Роль ЮНЕСКО в сучасному світі. Освітня діяльність ЮНЕСКО. Розвиток міжнародного наукового співробітництва. Сприяння розвитку культури. Розвиток комунікацій. Роль ЮНЕСКО в інтелектуальному розвитку африканських країн. Фонди і форуми під егідою ЮНЕСКО. Робота дипломатичного представництва в ЮНЕСКО.

Література [20; 22; 29; 30]

Тема 5. Екологічні, економічні загрози людству: шляхи протистояння. ВООЗ, ЕКОСОС, МАГАТЕ та ін.

Сучасні проблеми щодо погіршення умов існування людини. Економічні загрози. Злидні, безробіття, демографічні питання, стан освіти тощо. Екологічні проблеми планети Земля. Опустелювання. Проблема питної води, чистоти повітря, нищівної експлуатації родючих земель, захисту лісів, біорізноманітності.

Питання охорони здоров'я. Загрозливі хвороби і епідемії. Пандемії. Шляхи боротьби з планетарними загрозами. Ядерні катастрофи. Чорнобильська проблема. Шляхи подолання екологічних наслідків ядерної катастрофи на ЧАЕС і в японських містах Хіросіма і Нагасакі. Співпраця людства в опануванні Космосом. Міжнародні космічні конвенції і договори. Експлуатація простору морів та океанів. Договірна система невипробування ядерної зброї на дні морів та океанів, на Землі і під Землею.

Міжнародні структури на захисті існування людства: заходи протистояння війні, покарання агресора, припинення воєн. Превентивна дипломатія: поняття, суть і застосування на практиці.

Література [1–8; 12–22; 33–46; 51; 60–65; 70–74]

Тема 6. Статут ООН: шляхи вдосконалення документа відповідно до сучасних норм міжнародного права і людського існування

Нові умови і нові загрози безпеці існування людства. Проблеми глобалізації і поширення регіональних криз. Практичні зміни засад суверенітету. Поширення застосування засобу гуманітарного втручання. Невідповідність статей Статуту ООН сучасному стану міжнародних відносин. Суперечливість статей Статуту ООН. Необхідність перегляду низки статутних положень Організації Об'єднаних Націй відповідно до міжнародних відносин.

Література [1–8; 33; 34; 36; 46; 51; 60–65; 70–74]

Тема 7. Регіональні організації Американського, Азіатського та Африканського континентів: їх роль у стабільності миру в регіонах

Міжурядові регіональні організації. Визначення поняття “регіональна організація”. Особливості формування регіональних організацій в післявоєнний період. Географічний фактор і практика. Протистояння універсалізму і регіоналізму. Статут ООН і регіоналізм.

Класифікація регіональних організацій. Багатоцільові регіональні організації.

Організація Американських держав (ОАД), Організація Африканської Єдності (ОАЄ), Ліга Арабських держав (ЛАД), АСЕАН, Північна Рада, Рада країн Балтійського моря тощо.

Література [4–12; 19; 22–35; 48; 55; 70–74]

Тема 8. Гельсінкський процес. Діяльність організації в сучасних умовах. Система європейської структури безпеки

Розвиток процесу безпеки в Європі. Нарада зі співробітництва і безпеки в Європі. Гельсінкський Заключний акт. Від НБСЄ до ОБСЄ. Паризька хартія для нової Європи. Будапештський саміт. Рада Європи: створення, засади діяльності, функціонування. Превентивна дипломатія ОБСЄ. Лісабонська нарада на найвищому рівні 2–3 грудня 1996 р. Декларація про модель загальної та всеосяжної безпеки для Європи ХХІ ст. Стамбульський саміт 18–19 листопада 1999 р. Хартія європейської безпеки.

Рада Європи. Європейський суд з прав людини. Європейська конвенція з прав людини. Європейська культурна конвенція.

Система європейської безпеки: ООН – ОБСЄ – Рада Європи.

Література [14; 15; 19; 28; 34; 35; 47–49]

Тема 9. Організація Північноатлантичного договору (НАТО)

Створення НАТО. Головні органи. Північноатлантична Рада. Рада Північноатлантичного співробітництва. Рада Євроатлантичного партнерства. Програма “Партнерство заради миру”. Постійна Об’єднана Рада НАТО – Росія. “19+1”. Комісія НАТО – Україна. Північноатлантична Асамблея. Секретаріат. Генеральний секретар.

Еволюція НАТО. Стратегічна концепція НАТО, ухвалена у квітні 1999 р. у Вашингтоні. Проблема розширення НАТО.

НАТО у врегулюванні конфліктів. Югославська криза.

Україна і НАТО. Хартія про особливе партнерство між Україною і НАТО. Меморандум про партнерство України – НАТО (2003 р.). Щорічні плани співробітництва Україна – НАТО.

Література [9; 19; 25 27; 33; 45–47; 67–71]

Тема 10. Інтеграційні проекти Європи: Європейський Союз

Шлях становлення європейських інтеграційних об'єднань. Європейське об'єднання вугілля і сталі (ЄОВС). Європейське економічне співтовариство (ЄЕС). Європейське товариство з атомної енергії (Євратом). Європейські співтовариства. Розширення чи поглиблення ЄС. Етапи розширення інтеграційного об'єднання. Теорія концентричних кіл, теорія кілець. Європейський Союз (ЄС). Структура ЄС (Європарламент. Рада міністрів. Європейська комісія (Комісія ЄС). Європейська рада. Суд ЄС).

Зміцнення економічної та політичної інтеграції в ЄС. Соціальна політика ЄС. Маастрихтський договір. Амстердамський договір. Розширення ЄС 2004 р. Питання спільної політичної діяльності і діяльності у сфері безпеки. Проблема європейської Конституції. Суд ЄС.

Європейські цінності: поняття і сутність.

Україна та ЄС. Угода про партнерство і співробітництво між Україною та ЄС (1994/1998). Співробітництво Україна – ЄС.

Література [5; 13; 17; 31; 32]

Тема 11. Європейські організаційні структури біполярної системи (ЦЕІ, ЦЕФТА, Вишеградська група, ОЧЕС, ГУУАМ, євро регіони)

Центральноєвропейська ініціатива (ЦЕІ). Створення і мета організації. Вступ України до ЦЕІ. Створення постійно діючого Інформаційно-документаційного центру в Києві (1996 р.). Основні напрями діяльності. Робочі групи.

ЦЕФТА (CEFTA) та її роль у подоланні митних перешкод і розширенні економічного співробітництва країн Центральної та Східної Європи.

Вишеградська група як перехідний етап до входження в європейські структури. Організація Чорноморського економічного співробітництва (ОЧЕС). Створення і мета. Учасники. Сфери співробітництва. Структура. Курс на перетворення Чорного моря на море миру і благополуччя шляхом розвитку дружніх і добросусідських відносин. Парламентська асамблея Чорноморського економічного співтовариства (ПАЧЕС). Роль ОЧЕС у стабілізації миру і стабільності в Чорноморському регіоні.

Європа регіонів. Єврорегіон “Буг”, Карпатський єврорегіон та ін. Особливості розвитку взаємодії країн-сусідів у межах єврорегіонів. Участь України в діяльності єврорегіонів.

Література [5; 13; 17; 31; 32]

Тема 12. Співдружність Незалежних Держав

Причини і наслідки припинення існування СРСР. Ситуація, що склалася на пострадянському просторі. Створення СНД: цілі, характер, суть. Статут СНД. Керівні органи СНД. Рада глав держав. Рада глав урядів. Рада міністрів закордонних справ. Рада міністрів оборони. Рада командувачів Прикордонних військ. Економічний суд. Міжпарламентська асамблея СНД. Поняття і прояви різношвидкісної інтеграції.

Україна в СНД; особливості діяльності.

Література [5; 13; 17; 31; 32]

Тема 13. Структурні утворення пострадянського простору

Від Ташкентського договору (5 травня 1992 р.) до створення Організації Договору про колективну безпеку. Договір про створення Союзу двох держав – Білорусі і Російської Федерації (1996 р.). Митний союз “п’ятірки”. Військовий союз (ОДКБ), ЄврАзЕС, Єдиний економічний простір (ЄЕП). Реальні та ірреальні проекти. Позиція України щодо організаційних структур СНД.

ГУУАМ. Етапи розвитку організації та її перспективи. Особливості діяльності ГУУАМ. Проблемні питання взаємодії країн-учасниць об’єднання. Роль України в зміцненні міжнародної структури ГУУАМ.

Література [18; 19; 60; 64; 70–74]

Тема 14. Неурядові міжнародні організації

Статус неурядових організацій. Джерела фінансування. ЗМІ. Роль неурядових організацій у сучасному світі. Кількісні і якісні характеристики неурядових організацій. Характерні риси організацій, їх класифікація.

Участь неурядових міжнародних організацій у світовій політиці. Неурядові структури проти глобалізму. Антиглобалізм. Вплив неурядових організацій на перебіг світових подій.

Неурядові міжнародні організації і система ООН.

Література [7; 13; 33; 34]

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Універсалізм і регіоналізм. Поняття і теоретичні школи.
2. Багатостороння дипломатія в міжнародних структурах.
3. Міжнародні організації як суб'єкти міжнародного права.
4. Міжнародні організації в умовах глобалізації.
5. Міжнародні організації у протистоянні загрозам людства.
6. Поглиблення інтеграційної взаємодії між державами, створення нових міжнародних союзів.
7. Аналіз форм взаємодії міждержавних об'єднань.
8. Історіографія проблеми. Огляд джерел і літератури.
9. Правонаступництво України у взаємодії з міжнародними організаціями.
10. Еволюція миротворчої діяльності ООН.
11. Міжнародне законодавство про захист персоналу міжнародних організацій.
12. Операції з підтримання миру як форма запобігання міжнародним конфліктам.
13. Операції з підтримання миру та участь в них України.
14. Гуманітарні інтервенції: поняття і характеристики застосування на практиці.
15. Проблеми реформування ООН.
16. Захист культурних надбань — один з напрямів діяльності ЮНЕСКО.
17. Спеціалізовані організації ООН: взаємодія з ООН.
18. Еволюція НАТО.
19. Програма “Партнерство заради миру”.
20. Європейський Союз. Останнє розширення.
21. Основні напрями європейської інтеграції.
22. Політична і військова інтеграція ЄС.
23. Співробітництво Україна — ЄС.
24. Превентивна дипломатія ООН і ОБСЄ.
25. Гельсінський процес.
26. Роль Ради Європи в сучасному світі.
27. Захист прав людини і Україна.
28. Україна і СНД.
29. Значення Чорноморського економічного співробітництва.
30. Реалії та перспективи ГУУАМ.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Шлях людства до ООН.
2. Питання правонаступництва і членство України в ООН.
3. Універсалізм.
4. Внесок України в розробку Статуту ООН.
5. Консенсус. Поняття і застосування на практиці.
6. Завдання ПРООН.
7. Генеральна Асамблея ООН: сучасний кількісний і якісний склад.
8. Право “вето” та приклади його застосування.
9. Практика застосування Операцій з підтримання миру ООН.
10. Суть концепції “гуманітарних інтервенцій”.
11. Збереження історичної культурної спадщини.
12. Система спеціалізованих установ ООН.
13. Соціально-економічні спеціалізовані установи ООН.
14. Рік Африки в ООН.
15. Боротьба із злиднями, неписьменністю і відсталістю.
16. Програми ЮНЕСКО для України.
17. Загрози людству та міжнародні організації.
18. Створення Північноатлантичного альянсу.
19. Західноєвропейський Союз: його діяльність.
20. Сутність еволюції НАТО.
21. Основні статутні положення НАТО.
22. Вимоги до членства в НАТО.
23. Поняття і суть європейської інтеграції.
24. ЄОВС.
25. Політична інтеграція ЄС.
26. Шенгенська зона.
27. Маастрихтський договір у розвитку ЄС.
28. Умови членства в ЄС.
29. Принципи та загальні напрями спільної зовнішньої політики.
30. Політика безпеки ЄС.
31. Розширення ЄС та його наслідки для України.
32. Теорія концентричних кіл у розвитку ЄС.
33. Поняття і суть програми сусідства.
34. Асоціативне членство в ЄС.
35. Урядова програма України “Європейський вибір”.
36. Реалії та перспективи вступу України до ЄС.
37. Три кошики Гельсінського Заключного акта 1975 р.

38. Еволюція права народів на самовизначення.
39. Сутьність “людського виміру” ОБСЄ.
40. Процес трансформування НБСЄ в ОБСЄ.
41. Захист прав людини в міжнародних організаціях.
42. Світові принципи мирного співіснування.
43. Європейські цінності: поняття і сутьність.
44. Особливості превентивної дипломатії ОБСЄ.
45. Переваги ОБСЄ як інструменту превентивної дипломатії.
46. Концепція всеохоплюючої безпеки ОБСЄ.
47. Підсумки діяльності місії ОБСЄ в Україні.
48. Міжнародний суд. Правила діяльності.
49. Міжнародний трибунал: приклади діяльності.
50. Роль Ради Європи в сучасному світі.
51. Значення членства України в Раді Європи.
52. Мета і принципи Організації африканської єдності.
53. Принципи колективної оборони Організації американських держав.
54. Основні напрями діяльності Ліги арабських держав.
55. Мета і сутність СНД.
56. Значення Ташкентського договору 1992 р.
57. “Біла” книга ЄС.
58. Мета Чорноморського економічного співробітництва.
59. Мета Центральноєвропейської ініціативи (ЦЕІ).
60. Суть і покликання єврорегіонів.
61. Зона вільної торгівлі в Європі. ЦЕФТА.
62. ГУУАМ: створення і етапи діяльності.
63. Проблеми функціонування ГУУАМ.
64. ЄврАзЕС.
65. Митний союз країн СНД.
66. Проект ЄЕП.
67. Рух антиглобалізму.
68. “Зелені” в екологічних проблемах.
69. “Порядок денний для миру”.
70. Миротворчість і миробудівництво.
71. Панамерика в сучасних умовах розвитку регіону.
72. Декларація прав людини.
73. Шанхайська організація співробітництва.
74. ОБСЄ у врегулюванні криз пострадянського простору.
75. Шляхи врегулювання криз за Статутом ООН.

76. НАФТА: діяльність і результати.
77. Принципи мирного співіснування.
78. Глобальні загрози людству на планеті Земля.
79. Космічні проекти співпраці провідних країн світу.
80. Шляхи подолання наслідків ядерних катастроф.
81. Світова спільнота і трагедія ЧАЕС.
82. Нові виклики безпеці ХХІ ст.
83. Демографічні проблеми і шляхи їх вирішення.
84. Рік Африки за Програмою ООН.
85. Етнічні конфлікти: право на самовизначення народів і право на суверенність держави.
86. Місії ОБСЄ в Україні, результативність їх діяльності.
87. Проекти реформування Статуту ООН.
88. Ефективність діяльності ООН на сучасному етапі.
89. УВКБ ООН та його діяльність на пострадянському просторі.
90. Римський договір утворення ЄЕС.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

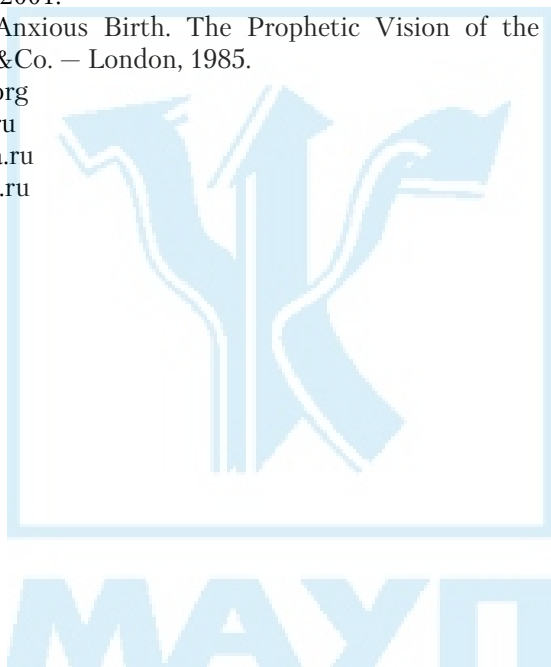
1. *Агаев З., Крылов С.* Движение неприсоединения // МЖ. — 1996. — № 4.
2. *Актуальные* вопросы глобализации: Круглый стол “МЭ и МО” // *Мировая экономика и международные отношения.* — 1999. — № 4.
3. *Алексеев А.* Новое измерение Североатлантического союза // МЖ. — 1995. — № 1.
4. *Алексеев А.* Совет Североатлантического сотрудничества и будущее Европы // МЖ. — 1992. — № 3; 4.
5. *Антонов Н.* Химическое оружие обречено // МЖ. — 1994. — № 11; 12.
6. *Аннан К.* Обновление Организации Объединенных Наций: программа реформы: Доклад Генерального Секретаря 51-й сессии ГА ООН, июль 1997 г.
7. *Аннан К.* Мы, народы: роль Организации Объединенных Наций в ХХІ веке. — М., 2000.
8. *Бейлер Антон.* Нейтралы и неприсоединившиеся в новой архитектуре европейской безопасности // МЖ. — 1994. — № 8.
9. *Богатуров В.* Самоопределение наций и потенциал международной конфликтности // МЖ. — 1992. — № 2.

10. *Бутрос Бутрос Гали*. Повестка дня для мира. — Нью-Йорк, 1992.
11. *Бутрос Бутрос Гали*. Дополнение к Повестке дня для мира. — Нью-Йорк, 1995.
12. *Бутрос Бутрос Гали*. Обращение к читателям МЖ // МЖ. — 1995. — № 3: Документы к 50-летию ООН.
13. *Борко Ю. А.* Европейский Союз. Факты и компетенции. — М., 1999.
14. *Бруз В. С.* ООН і врегулювання міжнародних конфліктів. — К., 1995.
15. *Бруз В. С.* Україна в ООН: проблеми міжнародної та національної безпеки // Політична думка. — 1994. — № 4.
16. *Бруз В. С.* Проблема санкцій ООН: їх необхідність та ефективність // Політика і час. — 1997. — № 5; 6.
17. *Бруз В. С.* Гуманітарні катастрофи та гуманітарні інтервенції // Політика і час. — 2001. — № 3.
18. *Бєлашов В.* Розширення НАТО: за і проти // Політика і час. — 1998. — № 3.
19. *Васильєва-Чекаленко Л. Д.* Україна в міжнародних відносинах. — К., 1998.
20. *Гиреев М.* Расширение НАТО не решает, а лишь усугубляет проблемы безопасности // МЖ. — 1996. — № 6.
21. *Гиреев М.* Война и военное искусство // МЖ. — 1994. — № 4.
22. *Гриневский О.* Перспективы нераспространения // МЖ. — 1994, № 7; 8.
23. *Гудби Д., Бувальда П., Тренин Д.* Стратегия стабильного мира. На встречу Евроатлантическому сообществу безопасности. — М., 2003.
24. *Дорога в майбутнє — дорога в Європу. Європейська інтеграція України.* — К., 2000.
25. *Забарко Б.* Рада Європи // Політика і час. — 1994. — № 7.
26. *Закон України “Про основи національної безпеки України”.*
27. *Европейская конвенция о защите прав человека и основных свобод.* Как подать жалобу в Европейский Суд по правам человека. — М., 1998.
28. *Казанцев В.* Первые шаги партнерства России с НАТО // МЖ. — 1994. — № 10.
29. *Кириченко З.* Нераспространение после конференции в Нью-Йорке // МЖ. — 1995. — № 7.

30. *Кокеев М.* Москва–Лион. Ядерная безопасность // МЖ. — 1995. — № 8.
31. *Кокеев М.* Ядерная безопасность // МЖ. — 1995. — № 8.
32. *Концепція* (основи державної політики) національної безпеки України: Схвалено Верховною Радою України 16 січня 1997 р. // Національна безпека України, 1994–1996 рр.: Наук. доп. — К.: НІСД, 1997.
33. *Крутських Н.* Пионеры голубых касок // МЖ. — 1994. — № 2.
34. *Кудряченко А.* Еволюція нейтралітету // Політика і час. — 1993. — № 11.
35. *Козырев А. В.* Мы и мир в зеркале ООН. — М., 1991.
36. *Копійка В., Шинкаренко Т.* Європейський Союз: заснування і етапи становлення. — К., 2001.
37. *Кузнецов В. И.* Что такое глобализация? // Мировая экономика и международные отношения. — 1998. — № 2.
38. *Лукин В.* Совет Европы // МЖ. — 1994. — № 3.
39. *Медведев Ж.* Чернобыль. 10 лет спустя // МЖ. — 1996. — № 5.
40. *Международные неправительственные организации и учреждения:* Справочник. — М., 1983.
41. *Міжурядові регіональні організації.* — К., 2001.
42. *Международные организации системы ООН:* Справочник. — М., 1990.
43. *Международный валютный фонд.* Современные тенденции и наши интересы. — М., 1993.
44. *Основные сведения об Организации Объединенных Наций.* — Нью-Йорк, 1993.
45. *ООН:* основные цифры и факты. — М., 2003.
46. *Орлов Д.* Спецсесия по разоружению // МЖ. — 1995. — № 8.
47. *Овчинников К.* Саммиты “большой семерки” // МЖ. — 1994. — № 9.
48. *Приходько О.* В поисках ответа на новые вызовы // МЖ. — 1992. — № 10.
49. *Перепелиця Г.* У пошуку адекватної моделі // Політика і час. — 1998. — № 8.
50. *Пирожков С. І.* Концептуальні підходи до формування системи національної безпеки України // Стратегічна панорама. — 2003. — № 1. — С. 102.
51. *Пирожков С., Чумак В.* Україна і НАТО // Політика і час. — 1995. — № 6.

52. *Постанова* Верховної Ради України щодо відносин України і НАТО // Відомості Верховної Ради України. — 1999. — № 20; 21.
53. *Постанова* Верховної Ради України “Про концепцію національної безпеки України” від 16 січня 1997 р. № 3/97-ВР // *Голос України*. — 1997. — 4 лют.
54. *Путівник* до саміту НАТО у Вашингтоні 23–25 квітня 1999 р.
55. *Рахманинов Ю. Н.* ОБСЕ в XXI в.: на пути к новой модели безопасности // *МЖ*. — 1997. — № 8.
56. *Рахманинов Ю.* ОБСЕ и вызовы времени // *МЖ*. — 1994. — № 5.
57. *Ричард Т.* Оружие массового уничтожения и контроль над экспортом // *МЖ*. — 1994. — № 5.
58. *Ротфельд Адам.* Поиски системы комплексной безопасности // *МЖ*. — 1994. — № 10.
59. *Салгаков Б.* ЮНЕСКО // *МЖ*. — 1995. — № 10.
60. *Саммит* в Москве по ядерной безопасности // *МЖ*. — 1996: Спец. выпуск.
61. *Сафранчук В.* Записки заместителя Генерального секретаря ООН // *МЖ*. — 1994. — № 9–11.
62. *Сизоненко А.* СЭЗ // *МЖ*. — 1994. — № 4.
63. *Салтыков Б.* ЮНЕСКО. Роль в современном мире // *МЖ*. — 1998. — № 10.
64. *Спеціалізовані установи системи ООН /* За ред. В. С. Бруза. — К., 1996.
65. *Тренин Д.* НАТО. Как уйти от конфронтации // *МЖ*. — 1995. — № 7.
66. *Талалас А. Н.* Хельсинки: принципы и реальность. — М., 1985.
67. *Устав* Организации Объединенных наций // www.un.org
68. *Українська РСР у міжнародних організаціях: Довідник.* — К., 1984.
69. *Уроки 11 вересня: проблеми глобальної, регіональної та національної безпеки. Матеріали круглого столу (Київ, 23 квітня 2002 року).* — К.: НІПМБ, 2002.
70. *Хартія* про особливе партнерство між Україною і НАТО // *Політика і час*. — 1998. — № 8.
71. *Хельсинки. 20 лет спустя* // *МЖ*. — 1995. — № 8.
72. *Чекаленко Л. Д.* Зовнішня політика і безпека України. — К., 2004.
73. *Шустов В.* Достижения НБСЕ — перспективы ОБСЕ // *МЖ*. — 1993. — № 11; 12.

74. *Елиассон Ян*. Чрезвычайные гуманитарные ситуации в ООН // МЖ. — 1992. — № 4.
75. *NATO at a Glance* — NATO Office of Information and Press. — Brussels, 1996.
76. *NATO Enlargement: A Constructivist Explanation* // Security Studies. — Vol. 8; 2/3. Winter 1998/99-Spring 1999.
77. *NATO Handbook* — NATO Office of Information and Press. — Brussels, 2001.
78. *NATO in the 21st century* — NATO Office of Information and Press. — Brussels, 2001.
79. *NATO's Anxious Birth. The Prophetic Vision of the 1940 s.* — C. Hurst&Co. — London, 1985.
80. www.un.org
81. www.cis.ru
82. www.mpa.ru
83. www.mid.ru



ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Навчально-тематичний план вивчення дисципліни “Міжнародні організації”	4
Програмний матеріал до вивчення дисципліни “Міжнародні організації”	5
Теми контрольних робіт	11
Питання для самоконтролю.....	12
Список рекомендованої літератури.....	14



Зам. № ВКЦ-2438

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП